

Họ và tên thí sinh: Tiến (M) Tiến (A) Số báo danh: 007
Chữ ký của giám thị 1: [Chữ ký]

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Những chú chim gác mái¹

(Minh Nhật*)

Không gì bằng một buổi chiều đẹp, cậu con trai ngồi xuống một góc nhà, ngắm hoàng hôn. Cứ như thế cho đến khi những quầng đỏ trên bầu trời dần biến mất. Mặt trời đã lặn, êm ả. Nó cứ ngồi đó, cùng những chú chim gác mái ngoài cửa sổ.

Đó là việc An đã làm khi nó nhận điểm tốt nghiệp, hai mươi chín điểm, trượt.

Nói An vui thì chắc chắn không rồi. Trượt tốt nghiệp thì có gì mà vui. Bao nó buồn cũng không. Nó chẳng có cảm giác gì. An gần như đã lường trước điều này. Nó, là người hiểu mình nhất. An biết nếu làm bài thi đúng thực lực, nó sẽ không thể qua nổi kỳ thi mà nhiều người cho là dễ ợt này. Vì nó không học được, không biết phải nói sao, nhưng nó không - học - được.

Mẹ nhìn An một chút, im lặng giữa những ánh mắt.

- Con có muốn phúc khảo không?

- Dạ không. - An trả lời nhanh.

- Con đoán bây giờ mẹ nghĩ gì? - Mẹ nhìn vào mắt nó.

- Con nghĩ mẹ buồn hoặc thất vọng.

- Không, mẹ nghĩ hóa ra từ trước đến giờ mẹ không hiểu hết con.

An im lặng. Đứng.

- Có lẽ mẹ con mình cần thời gian suy nghĩ. Con có thể ra ngoài, loanh quanh, làm gì con thích, nhớ về ăn tối. - Mẹ nói và đứng lên, bước về phía cửa. - Bao nhiêu ngày cũng được, khi nào thấy ổn hơn thì mẹ con mình sẽ nói chuyện.

Từ phía sau, nhìn mẹ có vẻ bình thản, nhưng An biết mẹ đang buồn lắm. Đôi lúc nó không biết trong mười hai năm qua nó học vì điều gì nữa. Có lẽ vì mẹ. Nó thương mẹ. Từ khi bố mất, cuộc sống của nó chỉ còn mẹ. An tôn trọng mẹ. Mẹ muốn nó học, và nó đã cố học. Nhưng nó không làm được. Quá sức. Mọi thứ làm An cảm thấy mệt mỏi, sự mệt mỏi dồn nén lâu ngày bỗng vỡ ra như bong bóng nước.

(Lược một đoạn: Những ngày sau đó, An không muốn gặp ai. Nhưng rồi Giang, một người bạn thân của An, đã tìm thấy An. Giang an ủi, giúp An mở lòng chia sẻ về dự định tương lai.)

- Thế mày thích làm gì?

- Tao thích sửa xe máy.

An nói xong và ngừng lại, chờ con bạn nhún vai cười. Nhưng Giang lại nói:

- Tốt, ít ra mày còn có thứ muốn làm. Tệ nhất là khi con người ta chẳng có cái gì để cố gắng hay muốn làm nữa. [...] - Rồi Giang cười.

Những ngày gần đây Hà Nội không lạnh chút nào. Những đám mây đen kéo đến đầy trời. Mưa đến lúc nào không ai hay. An nhìn Giang, cười. Nụ cười bị nhòe đi bởi cơn mưa.

- Giang à, tao muốn khóc.

- Được, tao biết. Khóc đi. Lúc nào thấy cần khóc thì khóc, không cần cố tỏ ra mạnh mẽ.

Giang đặt bàn tay lên tay bạn mình. Nhìn đứa bạn thân luôn bị coi là nghịch ngợm ngồi cạnh nó run lên, những giọt thủy tinh lăn dài. Dù sao, ít nhất An không mất một người bạn thân vì nó đã trượt tốt nghiệp. Chẳng sao cả, với Giang thì chẳng có điều gì thay đổi.

¹ Gác mái: gác lửng nhỏ sát mái nhà, thường dùng để chứa đồ đạc.

(Lược một đoạn: An ra tiệm sửa xe của chú Minh, trò chuyện với Dăng, một thợ sửa xe. Hai đứa bạn hàng xóm về nhà; con xe mới được đưa đến tiệm. An cảm nhận được sự đam mê, thứ mà sau rất nhiều thời gian An mới tìm thấy.)
An về nhà. Mẹ đang làm bếp, nó đến, ôm mẹ từ sau lưng.

Hành động đột ngột khiến mẹ hơi giật mình, nhưng rồi mỉm cười. An ít khi bộc lộ tình cảm như thế, nhưng mẹ biết con trai mình là người sống tình cảm. Mẹ xoay lại:

- Mạnh hơn rồi chứ con?

- Vâng!

- Con muốn bắt đầu thế nào?

- Con... muốn vào làm ở tiệm sửa xe của chú Minh. Con sẽ học một cách bài bản, đến khi có đủ vốn và kinh nghiệm, con có thể sẽ mở cửa tiệm riêng. Như thế hoặc lớn hơn.

- Việc đó làm con vui chứ?

- Dạ?

- Việc đó làm con vui chứ?

An hơi sững lại một chút, rồi nó nhoẻn miệng cười.

- Vâng, con thích lắm!

- Tốt, đã đến lúc con đi con đường của riêng con, mẹ muốn con biết, mẹ luôn ủng hộ những gì con làm.

- Con cảm ơn mẹ!

An quay người đi, đến trước cửa bếp, nó quay lại, nhìn mẹ:

- Mẹ ạ, có lẽ không có bằng tốt nghiệp, nhưng mười hai năm học cũng không uổng phí, nó dạy con biết cách ôm mẹ.

- Mẹ biết, con trai. - Mẹ nháy mắt với An một cái.

Bầu trời có vẻ trong sáng hơn những ngày trước, từng đám mây từ từ trôi. An mở cửa sổ, nhìn về phía chân trời. Và An biết, cuộc sống của nó vẫn ở phía trước. Như những chú chim ngoài gác mái kia, sẽ tung cánh bay về phía mặt trời.

(Tập truyện ngắn *Nơi những cơn gió dìng chân*, Nxb Văn học, năm 2013, tr.54-60)

* Minh Nhật tên đầy đủ là Nguyễn Minh Nhật, sinh ngày 03/03/1987 tại Hà Nội, là cây bút truyện ngắn được rất nhiều thế hệ độc giả trẻ yêu thích. Anh được mệnh danh là “Hoàng tử truyện ngắn” bởi những câu chuyện chân thực, cảm động. Truyện của Minh Nhật thường có kết thúc mở để mỗi người đọc tự mở ra lối thoát cho những bế tắc, mở ra những niềm tin hy vọng. Một số tác phẩm tiêu biểu: *Nơi những cơn gió dìng chân* (2013), *Những người xa lạ* (2016), *Chi về nhà để ngủ* (2021),...

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định ngôi kể của văn bản.

Câu 2 (1,0 điểm). An có cảm giác như thế nào khi nhận kết quả mình trượt tốt nghiệp? Chỉ ra nguyên nhân khiến An có cảm giác đó.

Câu 3 (1,0 điểm). Xét về cấu tạo, câu văn “*Mẹ ạ, có lẽ không có bằng tốt nghiệp, nhưng mười hai năm học cũng không uổng phí, nó dạy con biết cách ôm mẹ.*” thuộc kiểu câu nào? Nêu tác dụng của việc lựa chọn kiểu câu ấy trong trường hợp trên.

Câu 4 (1,0 điểm). Nhận xét về tính cách của nhân vật An thể hiện qua lời thoại sau:

- *Con... muốn vào làm ở tiệm sửa xe của chú Minh. Con sẽ học một cách bài bản, đến khi có đủ vốn và kinh nghiệm, con có thể sẽ mở cửa tiệm riêng. Như thế hoặc lớn hơn.*

Câu 5 (1,0 điểm). Xác định chủ đề của văn bản. Hình ảnh *những chú chim gác mái* xuất hiện ở nhan đề và đoạn kết văn bản đã góp phần thể hiện chủ đề ấy như thế nào?

Câu 6 (1,5 điểm). Theo em, trong cuộc sống, ai là người hiểu mình nhất? Nêu tầm quan trọng của việc *hiểu mình*. (Trả lời khoảng 5 đến 7 dòng)

II. VIẾT (4,0 điểm)

Em hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích chủ đề và đặc sắc nghệ thuật của truyện *Những chú chim gác mái* của tác giả Minh Nhật.

---Hết---

Thi sinh không được sử dụng tài liệu; giám thị không giải thích gì thêm.